

PIOTR
GLAS
JACEK
PULIKOWSKI
POSLEDNÝ
BOJ
O RODINU

**POSLEDNÝ
BOJ
O RODINU**

PIOTR
GLAS
JACEK
PULIKOWSKI
POSLEDNÝ
BOJ
O RODINU

s predhovorom
otca Roberta Skrzypczaka

Copyright © by Piotr Glas & Jacek Pulikowski & Wydawnictwo Esprit 2022
Copyright © by Wydawnictwo Esprit 2022
All rights reserved

Z polského originálu: *Ostateczna bitwa o rodzinę*

Vydal: © Zachej.sk, 2022

Preklad: © Pavol Petřík

Grafika: © Bookwork.sk

Jazyková korektúra: Michaela Gočalová

Citácie sú uvedené podľa:

Biblia – Starý a Nový zákon, katolícky preklad, SSV, 2016.

Katechizmus Katolíckej cirkvi, SSV, 2017.

ISBN: 978-80-8211-590-4

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat' v akejkolvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

*„Posledný boj medzi Bohom a satanovým kráľovstvom
sa bude odohrávať v otázkach
manželstva a rodiny.“*

Sestra Lucia Dos Santos z Fatimy
kardinálovi Carlovi Caffarrovi

Predslov

Rodina – posledný pilier slobody

V priebehu histórie ľudia žili, pracovali a umierali, aby živili a chránili svoje rodiny. Má to svoj dôvod. Rodina, ktorá vyrastá z plodnej diferenciácie pohlaví, je uholným kameňom identity človeka. Je to hlboký zdroj bezpečia a zmyslu života. Každému z nás dáva domov a miesto vo svete a spája minulé generácie s budúcnosťou. Predstavuje dobro nielen pre jednotlivca. Aristoteles napísal, že „v rodine nachádzame prvé počiatky a zdroje priateľstva, poriadku a spravodlivosti“.¹ Rodina tiež rozvíja morálny charakter svojich členov. Vštepuje návyky práce, vzájomného rešpektu a sebaovládania. Takto posilňuje všetky ostatné spoločenské inštitúcie. Vďaka silným rodinám vznikajú zdravé spoločnosti. Slabé a rozvrátené rodiny vytvárajú pravý opak.

Na základe tohto presvedčenia vznikla kniha *Posledný boj o rodinu*, ktorá je záznamom dlhého a múdreho rozhovoru medzi dvoma propagátormi ľudskej lásky a apoštolmi kresťanskej vízie manželstva a rodiny. Katolícky kňaz Piotr Glas, známy exercitátor a správca Farnosti svätého Jozefa v anglickom Readingu, si vymieňa skúsenosti a úvahy s Dr. Ing. Jackom Pulikowskim, ktorý sa už roky venuje rodinnej pastorácii a rodinnému poradenstvu. Obaja sú známi tým, že sú ochotní pre Krista a Cirkev stratiť nielen čas a sily, ale aj samých seba. S o to väčšou zvedavosťou som si prečítal túto výnimočnú knihu, ktorá je pokladnicou poznatkov o súčasných manželoch a rodičoch. Som si istý, že pritiahne pozornosť ďalších ľudí, ktorí hľadajú svoje miesto v živote.

1 Aristoteles, *Veľká etika. Eudemova etika* (1242 a-b), preklad W. Wróblewski, Varšava 1977, s. 250.

Kniha prináša množstvo poznatkov o medziľudských vzťahoch, často prekvapuje originalitou a ľahkosťou odpovedí, úplne odlišných od vízie propagovanej médiami. Jej pridanou hodnotou je určite silný podnet k tomu, aby sa človek oslobodil od prevládajúcich výmyslov a banalít v otázkach ľudskej intimity a vydal sa proti prúdu pri hľadaní pravdy o sebe samom. Je to návod ako milovať druhého človeka a budovať s ním trvalé vzťahy na základe tajomstva kresťanskej dôvery v Krista. Stretne sa s publikáciou, ktorá šikovne spája zamilovanosť so spásou, orgazmus s posvätením, lásku s krížom. Zistíme, že bojiskom o nebo môže byť nielen kľakadlo a kaplnka, ale aj spáľňa zdieľaná s milovanou osobou.

Oblasti duchovného boja

Rodina je veľmi dôležitá a potrebná, súčasný model života však prispieva k jej utrpeniu. Keď počujeme o hodnote manželstva a rodiny, zvyčajne súhlasne prikyvujeme, ale dnešná kultúra a právne riešenia sú zamerané na oslabenie jedného i druhého. Rozpad manželstva vedie k rozpadu rodiny a rozpad rodiny nevyhnutne vedie nielen k rozpadu spoločnosti, ale aj k zániku viery. Ako nám pripomínajú pápeži a svätí, rodina je *domáca cirkev*. Riadená múdro a s láskou je inkubátorom viery.

Bez veľkého preháňania možno povedať, že zničenie rodiny znamená smrť spoločnosti a eutanáziu Cirkvi. Diabol to dobre vie. Z tohto dôvodu veľké totalitné systémy, ktorých politika viedla k nepredstaviteľnej genocíde v 20. storočí, systematicky a zámerne bojovali proti rodinám a Cirkvi. Medzi vierou a rodinou vždy existoval úzky vzťah. Mnohí sa mylne domnievajú, že úpadok rodiny na Západe je dôsledkom sekularizačných procesov. Opak je však pravdou: práve kríza rodiny je hnacím motorom sekularizácie spoločnosti. Tento vzťah možno vyjadriť takto: to, čo sa rozhodnete urobiť v budúcnosti v súvislosti s rodinou – či si ju založíte, koľko detí budete mať –, bude mať veľký vplyv na to, koľko času strávite (alebo nestrávite) v kostole. Samozrejme, veľké a trvalé rodiny majú pozitívny vplyv na religiozitu. V tomto zmysle nastalo v spoločnosti zemetrasenie,

keď sa zlý duch postaral o povolenie antikoncepcie a s ním aj častejší mimomanželský sex a oslobodenie sa od strachu z nechceného tehotenstva. Stručne povedané: čím viac tabletiiek, tým menej času na rodinu, a zároveň menej času na náboženstvo. Viac piluliek, menej Boha.

Historik a sociálny analytik Christopher Lasch opísal rodinu ako „prístav v bezcitnom svete“.² Asi každý človek sníva o šťastnej rodine. A zrejme každá rodina je zmesou obetavosti a sebeckta, svetla a tmy, zlomu a rekonštrukcie. Kultúra je v interakcii s rodinou, žije s ňou v symbióze. Silné rodiny vytvárajú silné spoločnosti. Ale zdravá spoločnosť, ktorá chce takou zostať, musí slúžiť aj zdraviu rodiny. V našej krajine a v našej dobe tomu bránia rôzne faktory.

John Locke, autor liberálneho myslenia, považoval tradičné chápanie rodinnej štruktúry za málo praktické. Podľa neho bolo manželstvo zmluvou medzi autonómnymi osobami, mužom a ženou, s praktickým cieľom: rodiť a vychovávať deti. Nemalo to nič spoločné so zmluvou. Neznamenal to, že dve oddelené osoby sa stali „jedným telom“. Autorita rodičov bola podľa Locka dočasná a nie vrozená. Manželstvo mohlo byť po tom, ako sa skončila jeho utilitárna úloha týkajúca sa detí, zrušené.

Podobným smerom sa uberala aj filozofia komunizmu. Podľa jej predpokladov všetka morálka závisí od výrobných metód. Kapitalistická rodina sa opiera o kapitál alebo individuálny zisk a zanikne spolu s kapitálom. Ak sa zruší princíp dedenia a ženy získajú rovnaké práva ako muži, rodina založená na súkromnom vlastníctve a z neho vyplývajúceho dedenia, ako aj na nadvláde muža nad ženou – pretože je to on, kto prináša domov peniaze – čoskoro zanikne.

A čo láska? Marxisti oddelili lásku od vôle a umiestnili ju do žliaz, pretože verili, že „len vzťah založený na láske je morálny. Preto by mal trvať tak dlho, ako trvá láska. Keď láska vyprchá alebo ju nahradí nová vášeň, rozvod sa stáva výhodou.“³ Ako tvrdila sovietska propagandistka

2 C. Lasch, *Haven in a Heartless World. The Family Besieged* (Prístav v bezcitnom svete. Rodina v obklúčení), New York 1979, s. 96.

3 F. Engels, *Pôvod rodiny, súkromného vlastníctva a štátu*, Krakov 1912, s. 95.

Alexandra Kolontajová, láska je pohár vody, ktorý piješ, aby si uhasil smäd. Piješ vodu a zabudneš na pohár, a tak si vychutnávaš pôžitok bez toho, aby si venoval pozornosť osobe. V súlade so sovietskym zákonom o rodine sa manželia môžu kedykoľvek rozvieť. Jediné, čo musia urobiť, je poslať list na matričný úrad, ktorý im následne ďalším listom oznámi, že ich zväzok neexistuje.⁴ Tu možno vidieť, odkiaľ pochádza inšpirácia pre moderný prístup k láske.

Podľa Roberta Kraynaka je „kresťanská rodina heterosexuálny, monogamný zväzok ustanovený Božím zákonom na plodenie a lásku. Je to obraz Boha v ľudských bytostiach, ktoré túžia po nesmrteľnosti a obetavej láske. Už len tieto charakteristiky robia kresťanskú rodinu kontroverznou v modernej demokracii, v ktorej práva homosexuálov, právo na potrat a feminismus podkopávajú prirodzené a Božie základy rodiny.“⁵

V dobe všadeprítomných liberálnych médií – liberálnych voči niektorým veciam a netolerantných voči iným – sa kresťanskému presvedčeniu o sexe a rodine nedostáva dobrej publicity. Nepriateľstvo voči myšlienke rodiny ako takej – matka, otec, deti a vzdialení príbuzní – je charakteristickým znakom modernej doby.

Tisíce lží o láske

Musíme si priznať, že ľudská láska a rodina dnes zažívajú skutočné zemetrasenie. To všetko viedlo k oddeleniu sexuality od otvorenosti životu, od manželstva a dokonca od samotnej lásky. V pozadí však vidíme snahu oddeliť človeka od jeho vnútra. V mnohých textoch postmodernej kultúry zaznieva presvedčenie, že pravou prirodzenosťou človeka, jeho podstatou,

-
- 4 F. J. Sheen, *Communism and the Conscience of the West* (Komunizmus a svedomie Západu), New York 1951, s. 141.
 - 5 R. Kraynak, *Christian Faith and Modern Democracy. God and Politics in the Fallen World* (Kresťanská viera a moderná demokracia. Boh a politika v padlom svete), Notre Dame 2011, s. 215.

je jeho duchovnosť. Ľudský duch potrebuje oslobodenie od všetkého, čo je „vonku“, teda od tela a sexuality. Aj tieto skutočnosti je potrebné oslobodiť, pretože ak zostávajú uzavreté v štruktúrach spoločenských konvencií, predstavujú pre človeka skutočnú prekážku pri vyjadrovaní svojho „ja“. Nemorálnosť, dobro alebo zlo pre slobodného ducha neexistujú. Sprevádza ho presvedčenie, že si môže byť vedomý pravdy o sebe a svojom osude, a preto môže prežívať každú skúsenosť mimo kategórií viny alebo zásluh. Toto je nová prirodzenosť človeka: na jednej strane je stotožnený s biologickým materiálom, ktorý podlieha determinizmu prírody, na strane druhej je vnímaný ako čistý duch, ktorý nepodlieha obmedzeniam tela. Tá druhá koncepcia je spojená s presvedčením o čistote a súdržnosti ľudského ducha bez ohľadu na to, ako a na aký účel sa telo používa. Tento všeobecne uznávaný spôsob uvažovania pripomína starovekú gnózu, ktorú svätý Irenej z Lyonu, kresťanský spisovateľ z 3. storočia po Kristovi, charakterizoval takto:

„Tak ako zlato hodené do blata nestráca svoj lesk, ale zachováva si svoje vlastnosti a blato mu neškodí, tak aj oni, gnosticci, tvrdia, že akákoľvek hmotná činnosť, ktorej sa venujú, nemá žiadny nepriaznivý účinok a nemôže uškodiť ich duchovnej podstate. Preto sa tí, ktorí sa medzi nimi považujú za dokonalých, bez škrupúl dopúšťajú všetkých zakázaných skutkov, o ktorých Písmo hovorí, že ,tí, čo robia takéto veci, nedosiahnu Božie kráľovstvo‘ (Gal 5, 21).“⁶

V gnostickom myslení neexistujú žiadne morálne prekážky ľudského konania, pretože celá realita je chápaná ako väzenie pre pravé vnútorné „ja“, pre to, čo je v nás božské, pre slobodného ducha. Preto voľný sex nemôže nijako narušiť ducha oslobodeného od všetkých foriem útlaku. Gnostický liberalizmus sa k telu stavia s opovrhnutím, považuje ho za

6 Svätý Irenej Lyonský, *Adversus haereses*, i, 6, 2.

niečo vonkajšie voči skutočnej podstate a dôstojnosti osoby. Práve preto sexuálna revolúcia so všetkou zúrivosťou zaútočila na rodinu, aby zvrhla jej hranice a dosiahla domnelú konečnú slobodu ducha. Možno povedať, že rodina je poslednou baštou, ktorá bráni zmysel reality a hranice pred úplným stratením sa v iluzórnej slobode. V rodine nie sme všemohúci bohovia, ale závisíme od iných, najmä od rodičov, ktorí zas závisia od Boha Stvoriteľa. Údajný „nový človek“ chce Boha zabiť: už od neho nemusí závisieť, pretože si sám užíva svoju pochybnú božskosť. To je motív modernej vzbury proti rodine. Vždy je ľahšie povedať, že Boh neexistuje, ako si uvedomiť neposlušnosť voči jeho vôli. Človek nechce počuť hlas niekoho iného, keď sa oddáva vlastným túžbam a neexistuje účinnejší prostriedok na otupenie svedomia ako oddávanie sa sexuálnym radovánkam.

Svätý Gregor z Nyssy učil, že „zo všetkých vášní, ktoré útočia na ľudské srdce, nemá žiadna iná takú ničivú silu ako promiskuita“⁷ Veľmi účinným nástrojom na zničenie človeka je vyvolanie úpadku jeho zvykov. Čím viac je človek vo svojom správaní skazený a čím viac je ponechaný sám so svojimi slabosťami, tým ľahšou korisťou sa stáva pre utopické ideológie. Gustave Thibon to vyjadril slovami: „Vysoká morálna úroveň v kombinácii so zdravými mravmi vytvára svätcov, pričom spojenie so zlým správaním rodí revolucionárov, ktorí žijú v ilúziách.“⁸

Je všeobecne známe, že rodina predstavuje prostredie, v ktorom sa odovzdávajú hodnoty a pozitívne vzorce správania. Jednotlivec odlúčený od rodiny sa rozhodne líši od človeka, ktorého korene existencie sú hlboko ponorené do rodinnej identity. Spoločnosť osamelých jednotlivcov a spoločnosť založená na rodine sú dve úplne odlišné sociálne reality.

7 Gregor z Nyssy, *Vita Moisis*, ii, 301: PG 44, 361 a nasl.

8 G. Thibon, *Ritorno al reale*, Milano 1998, s. 118.

Boj Cirkvi

V Cirkvi existuje mnoho noriem a argumentov, ktoré varujú ľudí pred sexom prežívaným v izolácii od lásky a zodpovednosti za druhého človeka, hoci dnes nie je veľa uší ochotných im načúvať. Návrhy Cirkvi sa čoraz častejšie odrážajú od múru ľahostajnosti súčasnej spoločnosti, ktorá sa viac zaoberá povzbudením, ktoré kedysi sformuloval Friedrich Nietzsche: „Prosím vás, bratia, zostaňte verní zemi a neverte tým, ktorí vám hovoria o nebeských nádejach! Sú to traviči, či už vedomí alebo nevedomí!“⁹

V tomto svete neustále prebieha boj medzi tými, ktorí si chcú vybudovať raj na zemi, a tými, ktorí sa odvažujú s nádejou hľadiť do neba. Dym tejto vojny zahalil mladých z generácie sexuálnej revolúcie v roku 1968 a dnes preniká do posvätných priestorov cirkevných komunít a redakcií. Aj kontrasty, ktoré sa objavili počas posledných dvoch synod o rodine v rokoch 2014 a 2015, sa sústredili na otázky: Majú všetky možné sexuálne vzťahy, ktoré dominujú v životnom štýle postmoderných ľudí, v sebe niečo dobré? Môžeme rozvedeným ľuďom, ktorí uviazli v iných vzťahoch, pomôcť tým, že ich pozveme k sviatostiam? Je manželská nerozlučiteľnosť stále v rámci možností súčasných žien a mužov? Má ešte zmysel brániť sa mainstreamovej fascinácii antikoncepciou?

Tieto otázky nás upozorňujú na to, že Cirkev sa nachádza v časoch novej schizmy. Kardinál Walter Kasper to opísal slovami: „Učenie Cirkvi sa ukazuje ako veľmi vzdialené od reality. Máme dočinenia s určitou praktickou schizmou. Mnohí kresťanskí manželia už napríklad nežijú podľa encykliky *Humanae vitae* a jej učení o antikoncepcii.“ Riešením by podľa nemeckého hierarchu bolo uprednostnenie pastorácie pred doktrínou, „ktorá nemôže zostať abstraktným výkladom“.¹⁰ Kardinál Gerhard Ludwig Müller, bývalý prefekt Kongregácie pre náuku viery, varoval pred

9 F. Nietzsche, *Tak hovorí Zaratustra. Kniha pre každého a pre nikoho*, preložil W. Berent, Kęty 2004, s. 14.

10 W. Kasper, *A muchos la doctrina les resulta muy alejada de la realidad; hay un cisma práctico*, rozhovor s Marianom De Vedia, La Nación, 6. septembra 2015.

neodôvodneným oddeľovaním cirkevného učenia od praxe a dodal, že by to mohlo viesť k podobným výsledkom ako protestantská vzbura v roku 1517: „Človek musí žiť tak, ako myslí, lebo inak začne myslieť tak, ako žije.“¹¹ Hoci sa zdá, že obaja nemeckí kardináli hovoria o tom istom, ich hodnotenia tohto javu sa diametrálne líšia. Málokto má záujem o manželstvo, koho by teda mohol zaujímať spor medzi dvoma teológmi? Niektorí sarkasticky dodávajú, že dnes sa o manželstvo zaujímajú len kňazi a homosexuáli – kým prví bránia to tradičné a sviatostné, druhí bojujú za to, aby im bolo priznaných čo najviac práv.

Boj, do ktorého sa Cirkev zapája, má však hlboký zmysel. Nejde len o podobu spoločnosti a ochranu privilegovaného prostredia pre rodenie jednotlivcov, nazývaného rodina.¹² Manželstvo je sviatosťou zmŕtvychvstalého Krista. Aj keď sa navonok rozpadne, neprestane byť cestou spásy pre Ježišových učeníkov. Cirkev, manželstvo, sexualita, sloboda, pravda, milosť a milosrdenstvo sú dnes na rovnakej úrovni vzájomnej závislosti a prispievajú k vzniku diametrálneho rozdielu medzi životom zameraným na dočasnosť a životom upriameným na večnosť.

Tí, čo problémy skúmajú a tí, čo ich riešia

Kardinál Giacomo Biffi v predvečer konkláve v roku 2005 citoval Mafaldu zo slávnej argentínskej karikatúry Joaquína Lavada:

„Svet je plný ‚problémológov‘, ale chýbajú ‚tí, čo problémy riešia‘. Koľko zmätku, rozpakov a blúdenia dopadlo v týchto rokoch na Boží ľud a zarmútilo najmä tých najmenších? V tomto zmätku má človek niekedy dojem, že dnes sú oveľa viac v móde ‚tí, čo

11 P. Bourget, *Le Démon de Midi*, Paris 2001; M. Matzuzzi, *Separare pastorale e dottrina è „sottile eresia“, dice il cardinale Müller*, *Il Foglio*, 4. decembra 2014.

12 Porov. K. Wojtyła, *Rodina ako „communio personarum“*. Pokus o teologickú interpretáciu, Ateneum Kaptańskie 1974, diel 83, zv. 3, s. 348.

problémy skúmajú ' než ,tí, čo ich riešia'. Pravá láska však trvá večne a mení srdcia a večný osud ľudí. Láska povstáva proti zlu. Zničí ho tým, že ho vezme na seba. Láska nemôže odporovať Božím zámerom, Božím zákonom. Dnešný svet to nechápe, pretože už nepozná Boha."¹³

Podľa kardinála z Bologne sa všetci môžeme priblížiť k Božiemu milosrdenstvu. Dôležité je, aby sme ho nezľahčovali – rovnako ako nemôžeme zľahčovať Cirkev, jej učenie a disciplínu. Umenie pastorácie si vyžaduje dve veci: ukázať čo najúplnejšie kresťanské poslanstvo bez predstierania a kompromisov a trpezlivo sa pohrúžiť do ľudskej polovičatosti. Pritom si musíme dávať pozor na to, aby sme neprehliadli ďalšiu dôležitú vec: nesmieme zľahčovať pravdu! Keď o nej vôbec nehovoríme, neznamená to, že viac veríme v spásu. Odmietajú vieru v peklo neposilňuje presvedčenie, že nebo existuje. Človek, ktorý hľadá Boha a Cirkev podľa svojich potrieb alebo podľa prevládajúcej módy, sa už v zásade zriekol Boha.

Milý čitateľ, táto kniha je súčasťou dejín kresťanského radikalizmu. Vyžaduje si to oduševnený, priam vášnivý prístup k životu. O akú vášeň ide? O lásku. Pravá láska k nám prišla z neba. Narodila sa na okraji Rímskej ríše, na kopci zvanom Kalvária, v deň nazývaný Piatok utrpenia Pána. Bol to oheň, ktorý vzplanul v istom človeku ukrižovanom za hriechy sveta a dosiahol svoj extatický vrchol o sedem týždňov neskôr, v deň zoslania Ducha Svätého, keď sa objavil v podobe horiacich jazykov a potom nadobudol podobu mučeníctva, mystiky, misionárskej činnosti a apoštolátu. Zmietol zo sveta grécke ideály umiernenosti a rímsku ľahostajnosť voči pravde. Ľudia boli takí pohľtení láskou, že opustili svoje domovy, aby hlásali dobrú zvesť. Mladé ženy odovzdávali svoje srdcia svojim manželom. Táto pochodeň sa odovzdávala po celé generácie a milióny ľudí milovali svojho Pána tak veľmi, že ich nič nemohlo prinútiť odvrátiť sa od toho, čo

13 M. Carletti, *Il Conclave 2005 e le sue sfumature: il racconto di un grande cardinale*, Libertà e Persona, 10. decembra 2015.

spôsobil, že všetky pozemské veci sa zdali byť márne. Takýto oheň nám dnes chýba. Hoci sa táto láska stále dotýka niektorých veriacich, pokiaľ ide o svet, zdá sa, že prestala existovať a jej oheň pohasol.

Mladí ľudia hľadajú oheň i lásku. Chcú tiež veriť, že zlo na svete existuje a človek by s ním mal bojovať. Žiaľ, dnešný svet ich presvedčil, že jediné zlo je v peniazoch. Preto uverili, že je možné zosúladiť vášň pre boj proti všeobecnej nespravodlivosti s úplným zanedbaním vlastnej spravodlivosti. Majú citlivé svedomie, aby bojovali proti zlu iných, ale nemajú silu postaviť sa proti vlastnému. Broja proti údajnej podlosti druhých, ale vyhýbajú sa povinnosti zveriť sa Bohu. Upratovacie akcie ich nabádajú k tomu, aby sa zapájali do zavádzania poriadku v čoraz širšom zábere oblastí, zatiaľ čo nikto nevyhadzuje odpadky zo svojho vlastného srdca. Je to ako v podobenstve o prázdnom dome: vyháname diabla zo svojich hláv a domov, ale keďže v nich nebýva láska, prichádza do nich sedem ďalších démonov, horších ako bol ten predchádzajúci. Človek nemôže žiť bez veľkej lásky, inak sa nechá pohltiť jej imitáciami a odpadom.

Táto kniha nie je novou príručkou o „umení milovať“, ani pseudonáboženskou príručkou o morálke. Autori sa nechcú stavať ani na stranu „problémológov“, ani na stranu „riešiteľov problémov“. Vedia, že nás čakajú ťažké časy. Budú potrebné „opásané bedrá a zapálené pochodne“ (porov. Lk 12, 35), ale nesmieme strácať dôveru. Boh vedie náš život. Kristus zaň vylial svoju krv na kríži a dáva nám svojho Ducha. Tí, ktorí túto knihu napísali, ako aj tí, ktorí ju vydali, dobre vedia, že „príde čas, keď neznesú zdravé učenie, ale nazhŕňajú si učiteľov podľa svojich chůtok, aby im štekli uši. Odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam. Ty však buď vo všetkom triezvy, znášaj útrapy, konaj dielo evanjelistu, plň svoju službu“ (2 Tim 4, 3 – 5).

Čím silnejšie fúka ľadový vietor zmien a revolúcií, tým viac potrebujeme oheň pravej lásky.

Otec Robert Skrzypczak

Úvod

Sestra Lucia vo svojich slovách kardinálovi Caffarovi uviedla, že posledný boj so satanom sa bude viesť o rodinu. Niet pochýb o tom, že už sme svedkami tohto boja: čoraz viac manželstiev sa rozpadá, mnohé krajiny legalizovali manželstvá osôb rovnakého pohlavia, mnohí ľudia sa rozhodli žiť v zväzkoch „bez papiera“. Má ešte zmysel hovoriť v súčasnom svete o rodine?

→ **JACEK PULIKOWSKI:** Začnem trochu netradične. Otec Pawlukiewicz raz rozprával jednu anekdotu. Oslovila ho istá farnosť s požiadavkou, či by k nim nemohol prísť prednášať. „Dobre,“ povedal Pawlukiewicz, „zapíšem si to do kalendára. A o čom vám mám hovoriť?“ „O sexe,“ zaznie odpoveď. „A nie radšej niečo o Bohu?“ opýtal sa otec Pawlukiewicz. „Nie, nie, o sexe.“

Myslím si, že mnohí čitatelia sa začnú obávať, že budeme hovoriť len o sexe. My sa tu však pokúsime hovoriť veľa o Bohu, ktorý má s človekom osobitný plán. A týmto plánom je nepochybne rodina. Ako o rodine zmýšľame my, súčasníci? Kde sú tieto rodiny? Ako fungujú? Otec Piotr Glas raz povedal, že v súčasnosti máme čoraz častejšie dočinenia s „produktom podobným rodine“, že súčasná rodina je v mnohých prípadoch karikatúrou toho, čo pre nás chce Boh.

→ **JP:** Hneď na začiatku musím zdôrazniť, že môj všeobecný pohľad na stav rodiny je trochu skreslený, pretože už viac ako štyridsať rokov sa v manželskej poradni stretávam s manželskými párami, ktorých manželstvá sú v zlom stave. Prichádzajú ku mne páry, ktoré majú problémy. Začnem teda tým. Nie som veľmi v kontakte s veľkými rodinami (okrem mojej vlastnej a rodín mojich priateľov) a „zvnútra“ spoznávam hlavne tie, ktoré sú na tom najhoršie. A je ich veľa. Veľmi všeobecne môžem povedať, že stratené

sú tie rodiny, ktoré odchádzajú od Boha, od jeho prikázaní a sviatostných milostí. Také je moje svedectvo. Samozrejme, neveriacemu človeku sa to môže zdať zvláštne, dokonca bizarné, ale potvrdzujú to tisíce príkladov.

Chcel by som však povedať dôležitú vec: ak manželstvá, ktoré sa stratili, padnú na kolená, začnú od spovede, vrátia sa k modlitbe a sviatostiam, dajú sa dokopy. A to v situáciách, ktoré sú absolútne beznádejné. V takých, ktoré z ľudského hľadiska nemajú šancu. A ďalšia dôležitá rada, tentoraz pre tých, ktorí ešte nie sú stratení: aby sa jednoducho pevne držali Boha a prikázaní. Manželstvo je totiž Božím nápadom. V učení Cirkvi čítame: „Manželstvo teda nevzniklo náhodou alebo pôsobením slepých prírodných síl, ale ho múdro a prozreteľne ustanovil Boh Stvoriteľ s tým úmyslom, aby v ľuďoch uskutočnil plán svojej lásky.“¹⁴ Lenže Stvoriteľ k svojmu nápadu pridal návod na použitie – Desatoro. Prvé tri body Desatora sa týkajú vzťahu k Pôvodcovi, ďalších sedem sa týka medziľudských vzťahov. To je spoľahlivý recept na spokojný ľudský život a šťastné manželstvo.

V poslednom čase sa ľudia vo veľkom počte vzdávajú od Boha.

→ **JP:** Áno, samozrejme, je tu veľa faktorov. To je však dôvod, prečo sa rodiny rozpadajú. Podľa môjho názoru je to organicky spojené: odchod od Boha je spojený s rozpadom rodiny. A v súvislosti so slovami sestry Lucie, že najväčší boj bude o rodinu, by som vám chcel pripomenúť, že veľký boj o rodinu viedol aj pápež Ján Pavol II. Mnohokrát sme ho počuli povedať, že budúcnosť ľudstva závisí od rodiny. Nepochybujem o tom, že to nie je prázdny slogan, ale podstata vecí. Pretože rodina je jedinou oblasťou, kde je možné odovzdávať hodnoty. Výchova k hodnotám, a najmä k láske, sa musí odohrávať v rodine. Ak sa teda svetu, silám zla, podarí zničiť rodinu, svet sa zničí sám. Som o tom presvedčený. Mimo rodiny je možné vychovať človeka, ale nie vychovať ho k hodnotám. Nepochybujem o tom, že stav rodiny sa zhoršuje, čo úzko súvisí s jej vzdialením sa od Boha. Oslabenie viery vždy oslabuje stav manželstiev a rodín. Potvrdzujú to tisíce

14 Pápež Pavol VI., Encyklika *Humanae vitae*, č. 8.

prípadoch manželstiev v kríze, o ktorých viem. Nebudem však odhadovať, aké percento manželstiev, ktoré sa hlásia k viere, sa tiež rozpadá. No určite ich je mnohonásobne menej ako medzi tými, ktorí sa hlásia k neveriacim. Dodajme, že skutočne veriace manželstvo, ktoré sa drží Boha a jeho prikázaní, sa jednoducho nikdy nerozpadne. V manželstvách v kríze vidím jasnú tendenciu odchodu od Boha, čo predchádza začiatku rozpadu.

Zvyčajne sa stáva, že keď sa niečoho vzdáme, objaví sa namiesto toho niečo nové. Keď sa vzdáľujeme od Boha, nachádzame pre seba nové možnosti. Môžete na ne poukázať, pomenovať ich?

→ **JP:** Samozrejme. Dôvodom odchodu je určite hedonizmus, zanechanie akejkol'vek práce na sebe, vedome zvolenej askézy. Spája sa s tým aj odmietnutie všetkých „trápnych“ princípov (rozumej: chrániacich pred hriechom, teda pred sebadeštrukciou). To otvára perspektívu, že človek sa stáva bohom sám pre seba, určuje, čo je dobré a čo zlé, čo mu prinesie šťastie. Stojí na mieste Boha a robí zo seba stvoriteľa. Ak mám odpovedať na otázku: nový priestor je priestor pre neobmedzené hrešenie. Myslím si, že stojí za to pozrieť sa trochu konkrétnejšie na mechanizmus odchodu od Boha. Tí, ktorí prestanú žiť podľa prikázaní, sa začnú vzdáľovať od Boha. Pokiaľ ide o mužov, najčastejšie sa to deje v oblasti sexuality. Keď sa v tínedžerovi prebudia hormóny, prirodzene sa v ňom objaví záujem o opačné pohlavie. Táto oblasť prekvapí nezrelého chlapca veľmi silnými telesnými reakciami. Nie je pripravený na boj s pokušením, na boj o vlastnú čistotu. Jeho telo začína reagovať na podnety, ktorých je v okolitom svete veľa. Tieto podnety sú vopred premyslené a ich cieľom je zotročiť ľudí sexualitou. Existuje veľa možností, ktoré mladému chlapcovi (len jedným kliknutím) podsúvajú pod nos veľmi silné podnety, s ktorými si jednoducho nevie poradiť. V pozadí je často neprítomnosť otca, chýbajúce rozhovory o puberte, o procese sebaavdelávania, chýbajúca láska v rodine. Dospievajúci chlapec jednoducho nedokáže spracovať silné podnety, čo vedie k tomu, že sa nevie vyrovnáť s prikázaniami, najmä s prikázaním „Nezosmilniš“, ktoré si od človeka vyžaduje čistotu a sebaovládanie. Začína sa konflikt svedomia, konflikt s Bohom a učením Cirkvi, ktoré ohlasuje Boží plán. Nevedome stratený mladý človek len hľadá

zámienku, aby Cirkev opustil. A svet tieto zámienky s nadšením predkladá – ututláva skutočné a vytvára falošné problémy. Kríza Cirkvi, zmätok medzi kňazmi..., to mnohým stačí. Mladí často vidia kňazov, ktorí zlyhajú a dávajú to najkatastrofálnejšie „svedectvo“. Myslia si, že taký je aj Boh, taká je Cirkev. A rozhodnú sa opustiť ju. Pripisujú si ušľachtilé úmysly skoncovať so zlom, zatiaľ čo opúšťajú bojové pole o svoju čistotu a v podstate aj o svoje šťastie. Je zrejmé, že v živote urobili vážnu chybu, ktorej predchádzala chyba v uvažovaní. Pretože ani pochybenia a omyly všetkých kňazov na svete nijako nesvedčia o svätosti Cirkvi založenej Kristom. V žiadnom prípade nesvedčia o Bohu. Ľudia vyvodzujú závery o Bohu pri pohľade na konkrétneho kňaza alebo častejšie pri pohľade na skazeného kňaza, o ktorého sa vždy postará propaganda. Tento pohľad je často falošný alebo prinajmenšom prehnaný.

Vrátme sa však k téme, ktorá je predmetom nášho rozhovoru: zničenie manželstva a zničenie rodiny je silne spojené s praktickým odklonom od prikázaní v našom živote. Napríklad prikázanie „Nezосmilníš“. Podľa môjho názoru je to základná frontová línia v boji medzi dobrom a zlom. Už mnoho rokov som v kontakte s rozpadajúcimi sa manželstvami a všetci, s ktorými som pracoval, mali problémy so sexualitou. Týmto problémom zvyčajne predchádzala – a pravdepodobne ich aspoň čiastočne spôsobila – pornografia. Všetci s ňou mali problém. A všetci kňazi, ktorých som poznal a ktorí opustili kňazstvo, odišli práve preto, že nemali dostatočnú kontrolu nad svojou sexualitou. Aj keď sa spočiatku zdalo, že to tak nie je, neskôr sa v pozadí objavila akási súvislosť. Oblasť sexuality si zaslúži osobitnú pozornosť, pretože práve tu sa odohráva hlavný útok síl zla na človeka.

A to sa premieta do rodiny.

→ **JP:** Pravdaže. Stav, v ktorom mladý muž a mladá žena vstupujú do manželstva, má priamy vplyv na kvalitu ich manželstva a rodiny, ktorú vytvoria. Zranenia, ktoré si prinesú do manželstva, môžu byť naozaj veľké. Chlapec sa počas dospievania zvyčajne stratí. A ak si v tom čase neporadí so svojou sexualitou, neskôr to na neho doľahne v manželstve, v slobodnom živote alebo v kňazskej službe. Nechcem tu tvrdiť, že oblasť sexuality je jediným zdrojom tragédie, ale svet veľkých médií nám hovorí, že prostredníctvom

sexuálnych aktivít dosahujeme základné naplnenie života. Hovorí o sexe, ktorý je úplne oddelený od trvalých zväzkov, od manželstva a rodiny a od odovzdávania života v láske.

Tak ako sú ľudia „lovení“ prostredníctvom obrazov (pretože sme vizuálne zameraní), tak sa dievčatá a ženy nechajú skaziť predstavivosťou a psychogénnymi podnetmi. Máme záplavu časopisov pre dievčatá a ženy, v ktorých dominuje „láska“. Nie je to však pravá láska – manželská a materská láska –, ale jej karikatúra, ktorá pozostáva zo zábavy a sexuálnych dobrodružstiev v akejkolvek konfigurácii. Dievčatá vábia chytľavé slogany, ako napríklad: „Slušné dievčatá idú do neba, neslušné dievčatá majú raj na zemi.“ Žiaľ, mnoho nezrelých dievčat na to naletí. Znie to lákavo. Už teraz sa môžeš dostať do raja, a nie do nejakého neba, nevedno kedy a kde. A takéto mladé dievča sa často vydá hľadať tento raj v alkohole, drogách a sexe. Vo veku dvanásť či trinásť rokov je zničené na celý život. Samozrejme, vždy sa môže dať dokopy. Svätá Mária Magdaléna sa tiež dala dokopy. Ale toto dievča už má rany, ktoré ju budú bolieť do konca života, aj keď sa zahoja. A mala zažívať raj, však? Myslí si, že je moderné, neprudérne dievča, ktoré všetci (skazení) potľapkávajú po pleci... A v skutočnosti ničí svoj život a svoju budúcu rodinu. Ublížiuje svojim rodičom, svojim blízkym. A, samozrejme, ak niekedy vstúpi do manželstva, bude to s touto batožinou veľmi náročné.

Otec Piotr, čo sa týka duchovnej stránky, je to naozaj tak, že teraz máme dočinenia s „produktom podobným rodine“?

→ **Otec PIOTR GLAS:** Je potrebné veľmi jasne povedať, že z duchovného hľadiska satan vyslal dnešnej rodine a človeku, ktorý vychádza z rodiny, poslednú výzvu. Satan nenávidí kresťanské manželstvá, najmä veriace, a model rodiny podľa Stvoriteľovho plánu. Presne vie, kde a ako zasiahnuť, aby nás zničil ako ľudí stvorených na Boží obraz a podobu. Preto dnes najviac útočí na rodinu. Boh, Stvoriteľ človeka, Stvoriteľ rodiny, pre nás pripravil svoj plán. A satan, ktorý je „Božou opicou“, nám chce ukázať, že prostredníctvom neho sa vytvorí úplne nová, alternatívna realita, anti-stvorenie. Je to zavedenie nového poriadku, nových hodnotových systémov a nového pohľadu na svet. To sa už nejaký čas deje veľmi intenzívne. Diabol zavádza svoj

démonický poriadok na duchovnej úrovni a urobí všetko preto, aby ľudia tento nový poriadok, nový model rodiny a nové práva uznali.

Aké sú tieto práva?

→ **PG:** Najprv si musíme pripomenúť, aké sú Božie práva. Základným právom každého človeka je právo na život a právo na rodinu. Pozrime sa, ako veľmi sa teraz útočí na právo na život, ako silne sa presadzuje právo na potrat a eutanáziu. Vo väčšine takzvaných vyspelých krajín je toto právo na dosah ruky každej žene, každému človeku. Žena sa môže rozhodnúť, či ľudská bytosť počatá v jej lone bude žiť alebo nie.

Potrat sa dokonca stáva ľudským právom.

→ **PG:** Presne takto vyzerá nový démonický poriadok. Potrat sa stáva univerzálnym právom človeka, silnejšieho človeka, takže môžeme hovoriť o zákone džungle. Silnejší si vytvára a uplatňuje svoje práva. Druhou otázkou je právo na rodinu. Pozrime sa, čo sa deje v tejto oblasti. Satan bojuje, aby zaviedol alternatívu k tomu, čo Boh zamýšľal od stvorenia sveta. Začína definitívny a masívny útok na to, v čo veríme, čo je napísané v Starom zákone a čo potvrdil a jasne vysvetlil Ježiš Kristus v evanjeliách. Diabol, ten večný klamár a posmievač Božích ustanovení, predstavuje svoju víziu anti-rodiny, v ktorej už nejde o požehnaný zväzok muža a ženy, ale o alternatívne verzie: žena so ženou, muž s mužom; žena s dieťaťom, ktoré sa objavilo na svete vďaka existencii takzvaných spermobánk... A to určite nie je koniec démonických nápadov. Toto je dnes najsilnejší úder otca lži a výsmech proti Božiemu plánu. Nikto so zdravým rozumom to nemôže poprieť. Satan vie, že týmto spôsobom zničí religiozitu rodín a tradíciu odovzdávania kresťanskej viery. Dokonca zamedzí odovzdávaniu viery ďalším pokoleniam. Spôsobí veľkú krízu povolani ku kňazstvu, a tým obmedzí prístup k Eucharistii a ďalším sviatostiam.

Žiaľ, pre realizáciu svojho zvráteného plánu sa nezastaví pred ničím. Je bolestné, že na dosiahnutie svojich zákerných cieľov využíva aj ľudí z Cirkvi. Ja ich nazývam „Judášovými kňazmi“. Šíri sa to medzi duchovními všetkých hodností. Dnes vidíme ovocie tejto skutočnosti veľmi jasne.

Písmo nám hovorí, že satan prichádza zabíjať, kraďnúť a ničiť (porov. Jn 10,10). Je v jeho prirodzenosti nenávidieť to, čo pochádza od Boha, a byť nepredstaviteľne žiarlivý. Stále závidí Bohu, že je najvyšší Pán, závidí mu, že je všemohúci. Tak sa zrodila jeho vzbura proti Bohu. Veľmi dobre vieme, ako sa to stalo. Satan sa chce vyrovnáť Bohu. „Nebudem slúžiť“ (porov. Jer 2, 20). Prečo to povedal? Pretože vo svojej neobmedzenej pýche chce predstierať, že je Boh. Preto si privlastňuje jeho moc a silu. No jednu vec urobiť nemôže. Nemôže stvoriť, pretože sám je stvorením. Môže len získať naše duše pre seba. Iba Boh tvorí nový život a iba on ho odovzdáva prostredníctvom manželov, prostredníctvom manželstva medzi mužom a ženou. Stvoril ľudí, aby mu vzdávali česť a chválu tu na zemi i v nebi. A satan prostredníctvom pokušení a zvädzania dokáže postaviť existujúce stvorenia proti Bohu. Preto robí všetko preto, aby zničil manželstvá a model rodiny, ktorý bol vytvorený podľa Božieho plánu.

V dnešnej protirodinatej propagande je dôležité, aby sa rodilo čoraz menej detí. Propagujú sa sebecké heslá o živote len pre seba, o realizácii vlastných plánov a záujmov, o sebarozvoji, o profesionálnej a osobnej kariére, o dosahovaní nových cieľov a získavaní radosti zo života. Prostredníctvom masmédií, škôl a oficiálnych štátnych programov sa propaguje model rodiny, ktorý je úplne v rozpore s kresťanstvom. Môžeme ho nazvať alternatívnym stvorením alebo „produktom podobným rodine“. Deti, ktoré sa narodia do takýchto zväzkov, vedia o Bohu len málo alebo vôbec nič a sú vychovávané v úplnej ľahostajnosti voči Bohu a duchovnému svetu. Nielenže už neuctievajú Boha, ale neskôr v živote reprodujú ten istý protikresťanský a protirodinný model, sami žijú v hriechu a pridávajú sa k početným zborom tých, ktorí sa Bohu rúhajú. A o to satanovi ide: aby sa čo najviac ľudí hriechom – alebo ak chcete moderným – životným štýlom rúhalo Bohu, žilo proti jeho prikázaniam, proti tomu, čo Boh ustanovil od počiatku sveta. Satan dobre vie, že svoje dielo skazy musí začať už v zárodku, a tým zárodokom je vždy rodina. Samozrejme, zázraky sa dejú a aj z patologických, chorých rodín vychádzajú úžasní a veľmi hodnotní ľudia. Žiaľ, obyčajne to býva tak, ako hovorí staré poľské príslovie: Čím škrapinka v mladosti nasiakne, to v starobe vydáva.

Satanovi teda ide len o to, aby sa na Božiu stranu dostávalo čoraz menej ľudí.

→ **PG:** Áno. Chce vytvoriť podobné „produkty“, ktoré však nemajú nič spoločné s Bohom a jeho večným a nemenným zákonom; produkty zamerané na rúhanie. Chce tento svet usporiadať po svojom, akoby ho stvoril nano-vo podľa vlastnej predstavy a plánu. My, ľudia 21. storočia, sme toho svedkami. Hlavným cieľom pekla je zničiť rodinu a kresťanské manželstvá; vytvoriť nové modely a vízie rodiny bez Božieho požehnania a možnosti plodenia. A to všetko s jediným zámerom: zastaviť misiu Cirkvi, a tak paralyzovať naplnenie zmyslu jej existencie, ktorým je posväcovať a spasiť ľudí. Veľmi dobre vidíme, aká je situácia v seminároch na celom svete: sú prázdne. V Poľsku sú to dvaja alebo traja seminaristi ročne. V minulosti sa do prvého ročníka seminára hlásilo niekoľko desiatok mužov. Odkiaľ však majú pochádzať? Cirkev sme predsa my, naše bohabojné rodiny a deti vychovávané v zdravom duchu viery. Žiaľ, toto je na úplnom ústupe a ľudia majú čoraz slabší vzťah k Cirkvi.

Raz som počul príbeh o tom, ako sa jeden pápež, znepokojený situáciou v Cirkvi, podelil o svoje obavy s kardinálmi. Jeden z nich povedal: „Svätý Otče, prosím, nebojte sa, Ježiš predsa slúbil, že Petrova loď sa nikdy nepotopí.“ Na to mal pápež odpovedať: „Áno, ale Písmo nehovorí nič o tom, čo si Ježiš myslel o posádke lode.“ Koľko múdrosti v tom je. Cirkev sa nepotopí, ale čo sa stane s nami, so spásou miliónov stratených kresťanov? Ak sú mladí ľudia už dlhé roky vychovávaní na všetkých frontoch v protináboženskom duchu, v ľahostajnosti voči Bohu a jeho prikázaniam, v nechuti alebo, čo je horšie, v nenávisti voči Cirkvi a všetkému, čo s ňou súvisí? Ak sú rodiny neveriace alebo slabej viery, ak sú rozbité; vyjdú z takýchto rodín múdri a svätí kňazi? Nebudú tu žiadne kláštory ani rehoľné domy, žiadni mladí a svätí ľudia, ktorí by boli pripravení prevziať poslanie a bojovať za Krista a jeho Cirkev. A ak nebudú kňazi, nebude ani duchovná služba, hlásanie evanjelia a prístup k sviatostiam. Kto bude riadiť Božiu loď, ktorá sa plaví po čoraz rozbúrenejších vodách sveta? Preto je kresťanská rodina hlavným terčom satanových zlomyseľných a nenávistných útokov. Je to vojna s veľkými stávkami a satan si je toho vedomý. Je to vojna o silnú

Božiu rodinu, o Kristovu Cirkev, o tradíciu a kresťanské hodnoty. Dnes Vianoce v mnohých rodinách symbolizuje len Santa Claus na saniach so sobmi, blikajúci vianočný stromček, darčeky a návaly v nákupných centrách. Veľká noc je iba o veľkonočných vajičkách, zajačikoch a niekde medzi tým chodíme na honosné krstiny a okázalé prvé sväté prijímania. Vo veľkom posielame ľudí na birmovanie a svadby nahrádzame kvázi náboženskými udalosťami. Vyzerá to skôr ako imitácia viery, ako paródia kresťanstva – a to je to, na čom dnes satanovi tak veľmi záleží. V takomto duchu v našich srdciach a rodinách neuctievame Boha, ale diabla, ducha tohto sveta.

A Štedrý večer sa čoraz častejšie nahrádza výletom do penziónu, do kúpeľov, na lyžovačku.

→ **PG:** Ak ešte existuje nejaký Štedrý večer, je to sentimentálne stretnutie s koledami a darčekmi, často bez rodiny, dokonca aj bez tradičných štedrovečerných jedál, len s priateľmi a známymi. Kresťanská tradícia chápe tento deň úplne inak. Satan sa však snaží oslabiť alebo vymazať všetky kresťanské tradície. Jeho snom je teraz zaviesť iný model, nový poriadok, aby ovládol tento svet. Koľko laikov, ale aj duchovných, sa nechalo vtiahnuť do tohto moderného štýlu démonickej propagandy! No k dosiahnutiu úplného úspechu satanovi stále bráni myšlienka silnej kresťanskej rodiny, v ktorej sa katolícka viera a tradície pestujú a chránia. Preto sme svedkami bezprecedentného útoku na rodinu, boja o mladé generácie, v ktorom satan a jeho spolupracovníci pracujú na maximum. Kardinál August Hlond pred rokmi povedal slová, ktoré sú stále veľmi aktuálne: „Hovorí sa, že je to dych Európy, ale v skutočnosti je to morálny rozklad tej Európy, ktorá už neprijemne zapácha...“

→ **JP:** K tomu, čo práve povedal otec Piotr, by som chcel niečo dodať. Názov „rodina“ slúži len vzťahu, ktorý je schopný rodiť. Takže teraz bol ukradnutý aj názov. Pokúšame sa vytvoriť nejaké bytosti, biologicky neschopné rodiť deti, ktoré sa nazývajú rodinami. Táto nová definícia už obsahuje útok na skutočnú rodinu. Opakujem, že páry, ktoré nie sú biologicky schopné rodiť deti, sa v súčasnosti chcú nazývať rodinou. A to nie je všetko. Tieto páry

dostávajú privilégiá rodiny. Navyše dostávajú väčšie privilégiá než normálne rodiny. Ide o eskaláciu síl zla, ktorá ukazuje, že o chvíľu budú normálne rodiny chodiť popod múry a hanbiť sa za to, že sú normálne. Niekedy si provokatívne predstavujem, že som manžel jednej ženy, moja manželka je žena, sme spolu štyridsaťpäť rokov a nemienim to meniť. A keďže existuje tolerancia, žiadam o toleranciu aj pre takú zvláštnosť, akou je tá moja.

Svet sa skutočne zbláznil a toto šialenstvo sa začína zmenou definície slov. A táto pomätenosť potom vstupuje do právnych predpisov. Hovorili ste o silách zla. Chcel by som pridať svoje inžinierske myšlienky o protilátke proti silám zla. Pozrime sa na svetové dejiny. Máme tu bitku pri Lepante, ktorej predchádzala modlitba ruženca. Jediný závan vetra zmietol celú nepriateľskú flotilu. Vzhľadom na nepomer síl nebola v tejto bitke reálna šanca na víťazstvo. Máme Viedeň, máme zázrak na Visle. Všade tam vstúpila Mária. Pápež Pius X. 31. októbra 1942 zveril celý svet Panne Márii a už 2. februára 1943 bol Hitler pri Stalingrade porazený. A potom ďalšie porážky na mariánske sviatky, až do kapitulácie 8. mája, na deň Panny Márie Pompejskej. Prečo to hovorím? Pretože, vďaka Bohu, máme nástroj, ktorý satan nemá. On vládne ľuďom, ktorí majú peniaze, armádu a médiá. Oproti slušným ľuďom majú vo všetkom výhodu. Až na jednu vec – nemajú žiadnu modlitbovú podporu. A ja sa na to z inžinierskeho hľadiska pozerám takto: ak máme zvíťaziť, pretože Mária to prisľúbila, no predovšetkým preto, lebo Sväté písmo hovorí, že „pekelné brány Cirkev nepremôžu“ (porov. Mt 16, 18), musíme jednoducho zaútočiť zbraňami, ktoré naši nepriatelia nemajú. Zbraň, ktorá ich účinne porazí, je modlitba, najmä ruženec, teda skrze Máriu.

To je aj zámerom niektorých vynikajúcich kňazov, napríklad otca Dominika Chmielewského, ktorý vyzýva svojich *Bojovníkov Márie* k Pompejskej novéne, aby sa modlili za nepriateľov Cirkvi a za voľby. A verím, že to má väčší vplyv než kričať na seba v televízii a hádzať na seba rôzne prívlaskty. Najväčším lákadlom pre divákov je divadlo dvoch osôb, ktoré sa navzájom urážajú. Snívam o programoch, kde si sadnú dvaja múdri muži a všetci ich budú so záujmom počúvať, pretože budú diskutovať o argumentoch. Nie preto, aby sme sa navzájom urážali, nie preto, aby sme

na seba útočili. K tomu, čo povedal kňaz, som chcel dodať, že by sme mali venovať pozornosť Márii. Osobne si všetky výrazne protimariánske sily automaticky spájam so zlým duchom a pravdepodobne sa nemýlim. To sa však dozvieme až na druhej strane.

Pred niekoľkými rokmi ste počas rekolekcií použili vyjadrenie, že teraz žijeme v tretej svetovej vojne, a tou je vojna s Bohom. Keď sa pozrieme na dianie vo svete, stále máme dojem, že Poľsko je baštou viery. Ale kňaz, ktorý žije dlhé roky v zahraničí, má zrejme úplne iné skúsenosti.

→ **PG:** V porovnaní so Západom je u nás stále veľa hlboko veriacich ľudí, tak medzi duchovnými, ako aj medzi laikmi. Sú tu ľudia, mnohí z nich mladí, ktorí žijú z viery, ktorí chcú niečo robiť, ktorí chcú bojovať na Božej strane proti čoraz hlučnejšej a rastúcej armáde „diablových detí“, ako ich nazýva Biblia (porov. 1 Jn 3, 10). Nevie, ako dlho ešte vytrvajú, pretože mnohokrát im chýba podpora tých, ktorí im majú duchovne pomáhať na základe svojho povolania. O to je to teraz ťažšie. Strach o vlastné pozície a udržanie moci, rôzne situácie a nepohodlná minulosť duchovne paralyzujú mnohých ľudí v Cirkvi, nedovoľujúc im jednoznačne sa postaviť na stranu pravdy a otvorene podporiť tých, ktorí bojujú v prvej línii duchovného zápasu. Jediné, čo mnohým z týchto ľudí stále pomáha vytrvať, je vrúcna modlitba, ako už spomenul Jacek. Ktosi raz povedal, že nám môžu vziať všetko, všetky pastoračné prostriedky, exercičné domy, knihy; môžu nás izolovať od vonkajšieho sveta a dokonca môžu kňazom uložiť cirkevné tresty, napríklad za neposlušnosť, ale nikdy nám nemôžu zakázať ani vziať modlitbu. Nemôžu ju vypnúť ako wifi. Môžeme sa modliť na akomkoľvek mieste a v akomkoľvek čase, stačí mať úprimnú vieru a úmysel stretnúť sa s Bohom. Ježiš nám povedal, že sa máme modliť vždy a všade. To je najsilnejšia zbraň, najväčšia zbraň, ktorú máme – každý laik či zasvätená osoba.

Na Západe a v mnohých iných častiach „pokrokového sveta“ sa Cirkev v súčasnosti vzdáva svojho územia a ustupuje hrozivým tempom. Odovzdávam tu skúsenosti svojich kolegov, ktorí tiež pracujú v západnej Európe, USA atď. Okrem tých jednotlivcov, ktorí ešte stále bojujú, snažia sa konať a učiť v duchu viery a tradície Cirkvi, mnohí si svoj život usporiadali